

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/175405,Koncert-upamietniajacy-najmlodsza-ofiare-stanu-wojennego-Emil-Barchanski-przywro.html>
05.05.2024, 20:38

Koncert upamiętniający najmłodszą ofiarę stanu wojennego „Emil Barchański - przywrócony pamięci” - Warszawa, 16 grudnia 2022

Wstęp wolny

Koncert upamiętniający najmłodszą ofiarę stanu wojennego „Emil Barchański - przywrócony pamięci” - Warszawa, 16 grudnia 2022

W piątek 16 grudnia 2022 r. o godz. 18.00 w Izbie Pamięci Strzelecka 8 na warszawskiej Pradze odbędzie się koncert pt.: „Emil Barchański - przywrócony pamięci”.

W 41. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Polsce oddamy hołd wszystkim ofiarom tego strasznego czasu. Podczas koncertu usłyszymy piosenki Jacka Kaczmarskiego, jak również utwory przygotowane przez Leszka Czajkowskiego - kompozytora, poetę i piosenkarza, szkolnego kolegę Emila Barchańskiego oraz Dominikę Świątek - wokalistkę, kompozytorkę i autorkę tekstów.

W ramach wydarzenia odbędzie się też wykład Marcina Łaszczyńskiego (Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowe IPN w Warszawie) i prezentacja filmu dokumentalnego o Emilu Barchańskim, zrealizowanego przez Oddział IPN w Warszawie.

Emil Barchański (1965-1982). Najmłodszą ofiarę stanu wojennego

Emil Barchański, ur. w 1965 r., uczeń Liceum im. Mikołaja Reja w Warszawie, zaangażował się w działalność opozycyjną już jako szesnastolatek. Wraz ze szkolnym kolegą Leszkiem Czajkowskim wydawał pismo satyryczne „Kabel” oraz prowadził szkolny kabaret „Wywrotowiec”.

Po wprowadzeniu stanu wojennego stał się członkiem organizacji Konfederacja Młodzieży Polskiej „Piłsudczycy”. 10 lutego 1982 r. m.in. z Markiem Marciniakiem i Arturem Nieszczerczewiczem wziął udział w akcji „Cokół”, której celem było oblanie farbą i podpalenie pomnika Feliksa Dzierżyńskiego w Warszawie.

Emil Barchański wraz z kolegą Szymonem Pochwalskim zostali aresztowani w lokalu przy ul. Targowej podczas drukowania pism drugiego obiegu. Prowadzone przesłuchanie, podczas którego Emil był torturowany, wykazało jego udział w akcji podpalenia pomnika Dzierżyńskiego. 17 marca 1982 r. Barchański został skazany przez sąd dla nieletnich na 2 lata pozbawienia wolności w zawieszeniu oraz dozór kuratora sądowego. W maju 1982 r. podczas procesu kolegów z organizacji – Tomasza Sokolewicza i Marka Marciniaka – odwołał swoje wcześniejsze zeznania, jako wymuszone brutalnym biciem przez SB i zadeklarował, że podczas kolejnego posiedzenia sądu może zidentyfikować przesłuchujących go funkcjonariuszy.

3 czerwca 1982 r. siedemnastoletni Emil Barchański zaginął w niewyjaśnionych okolicznościach. Dwa dni później jego ciało zostało wyłowione w Wisły. Prowadzone w 1982 r. dochodzenie nie przyniosło wyjaśnienia, jak doszło do jego śmierci.

Oddziałowa Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Warszawie prowadziła śledztwo w sprawie możliwości popełnienia zbrodni komunistycznej. Jednak wobec braku wystarczającej ilości materiału dowodowego nie udało się ustalić, jak doszło do śmierci Emila – najmłodszej ofiary stanu wojennego. Nie wykryto też ewentualnych sprawców. Wszystkie poszlaki wskazują na udział służb specjalnych PRL.